

**Акт**  
**лісопатологічного обстеження лісових насаджень по**  
**Рафалівському надлісництві філії "Поліський лісовий офіс"**  
**ДП «Ліси України»**

“14” серпня 2025 року

с-ще Рафалівка Вараського району Рівненської області

На звернення Рафалівського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" (далі - надлісництва), лист №9025/34.4.1-2025 від 01.08.2025 року, нами: провідним інженером-лісопатологом сектору нагляду, обліку і прогнозу філії «Рівнелісозахист» ДСЛП «Київлісозахист» Тамарою МАЦКОВОЮ, головним спеціалістом відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Антоном СТЕЛЬМАХОМ, головним спеціалістом відділу мисливського господарства, охорони та захисту лісів Північно-Західного міжрегіонального управління лісового та мисливського господарства Іваном Мороченцем, начальником Рафалівського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Сергієм ПЕТРУКОМ, провідним інженером з охорони та захисту лісу філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України" Сергієм САЛІВОНЧИКОМ, та лісничих Рафалівського надлісництва філії "Поліський лісовий офіс" ДП "Ліси України", а саме: помічника лісничого Любахівського лісництва Івана ГОЛОВАЧА, було проведено лісопатологічне обстеження лісових насаджень по Рафалівському надлісництву, що потребують заходів з поліпшення санітарного стану лісів на 2025 рік, у відповідності до п. 3 "Санітарних правил в лісах України", затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 27 липня 1995 р. № 555 (ЗП України, 1995 р., № 10, ст. 253; Офіційний вісник України, 2016 р., № 87, ст. 2839), в редакції постанови КМУ від 26 жовтня 2016 року №756 зі змінами, що вносяться постановою КМУ від 9 грудня 2020 р. № 1224., ( далі - СПЛУ ).

**Примітка:**

- коротка таксаційна характеристика вказана згідно, матеріалів базового лісовпорядкування 2019 року, станом на 01.01.2020 року по ДП "Рафалівське ЛГ";

- у відповідності до п. 5 абзац 10 СПЛУ, повідомлення про появу ознак погіршення санітарного стану лісових насаджень представлено;

Насадження обстежені в ході лісопатологічного обстеження на загальній площі – 34,3га. Зазначені в лісопатологічному журналі:

| Лісництво (участок) | Номер нагляду | Номер видлу | Площа видлу, гектарів | Номер планівц | Площа осередку | Коротка таксаційна характеристика насаджень відповідно до матеріалів лісовпорядкування |                       |            |       |         |                   |                      |                                     | Категорія захисності | Вид записованих заходів | Причини призначення заходів | Орієнтовний запас деревини, по пахоті порубання, м³ на | Інтенсивність ураження, % | Ступінь ураження |
|---------------------|---------------|-------------|-----------------------|---------------|----------------|----------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|------------|-------|---------|-------------------|----------------------|-------------------------------------|----------------------|-------------------------|-----------------------------|--------------------------------------------------------|---------------------------|------------------|
|                     |               |             |                       |               |                | загальна                                                                               | склад                 | вік, років | поява | бонітет | середня висота, м | середній діаметр, см | запас деревини, куб. метрів на 1 га |                      |                         |                             |                                                        |                           |                  |
| 1                   | 2             | 3           | 4                     | 5             | 6              |                                                                                        | 8                     | 9          | 10    | 11      | 12                | 13                   | 14                                  | 15                   | 16                      | 17                          | 18                                                     | 19                        |                  |
| Любахівське         | 49            | 26          | 4.3                   |               | 4.3            |                                                                                        | 6БП1ВЛЧ1ОС2СЗ         | 55         | 0.70  | 1       | 25                | 28                   | 290                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 10                                                     | 3                         | відпад           |
| Любахівське         | 49            | 22          | 4.9                   | (1)           | 1.9            |                                                                                        | 1ОС3+БП+ОС            | 65         | 0.70  | 1А      | 25                | 32                   | 400                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 25                                                     | 6                         | слабка           |
| Любахівське         | 49            | 23          | 2.2                   |               | 2.2            |                                                                                        | 8СЗ2БП                | 70         | 0.80  | 1       | 25                | 28                   | 380                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 20                                                     | 5                         | слабка           |
| Любахівське         | 49            | 32          | 3.6                   |               | 3.6            |                                                                                        | 5СЗ4БП1ОС+ГЗ          | 90         | 0.70  | 1       | 28                | 36                   | 330                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 17                                                     | 5                         | слабка           |
| Любахівське         | 48            | 19          | 2.5                   | (1)           | 0.5            |                                                                                        | 9СЗ1БП                | 70         | 0.70  | 1       | 23                | 28                   | 320                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 12                                                     | 4                         | відпад           |
| Любахівське         | 51            | 8           | 4.1                   |               | 4.1            |                                                                                        | 6СЗ3ДЗ1БП+ОС          | 90         | 0.70  | 1       | 26                | 36                   | 370                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 15                                                     | 4                         | відпад           |
| Любахівське         | 51            | 15          | 5.5                   |               | 5.5            |                                                                                        | 8БП2ОС                | 55         | 0.80  | 1       | 25                | 30                   | 280                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 13                                                     | 5                         | слабка           |
| Любахівське         | 52            | 11          | 1.6                   |               | 1.6            |                                                                                        | 4СЗ4БП1ОС1ВЛЧ         | 55         | 0.70  | 1А      | 24                | 28                   | 270                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 8                                                      | 3                         | відпад           |
| Любахівське         | 52            | 13          | 3.8                   | (1)           | 0.5            |                                                                                        | 8БП1ОС1ВЛЧ+ГЗ         | 55         | 0.70  | 1       | 24                | 28                   | 250                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 14                                                     | 6                         | слабка           |
| Любахівське         | 53            | 1           | 17.3                  | (1)           | 2.0            |                                                                                        | 8СЗК2БП               | 49         | 0.80  | 2       | 16                | 18                   | 200                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 34                                                     | 17                        | середня          |
| Любахівське         | 53            | 2           | 2.8                   | (1)           | 1.0            |                                                                                        | 1ОСЗК+СБ              | 49         | 0.65  | 2       | 17                | 20                   | 220                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 18                                                     | 8                         | слабка           |
| Любахівське         | 53            | 3           | 3.6                   | (1)           | 0.2            |                                                                                        | 1ОСЗК                 | 56         | 0.65  | 1       | 21                | 24                   | 295                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 20                                                     | 7                         | слабка           |
| Любахівське         | 53            | 4           | 3.9                   | (1)           | 0.6            |                                                                                        | 1ОСЗК+БП              | 35         | 0.80  | 1       | 14                | 16                   | 190                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 14                                                     | 7                         | слабка           |
| Любахівське         | 53            | 7           | 11.9                  | (1)           | 0.5            |                                                                                        | 1ОСЗК                 | 56         | 0.70  | 1       | 21                | 24                   | 310                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 8                                                      | 3                         | відпад           |
| Любахівське         | 55            | 5           | 2.6                   |               | 2.6            |                                                                                        | 4БП3ОС1ГЗ+ДЗ          | 50         | 0.70  | 1       | 23                | 28                   | 240                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 26                                                     | 11                        | середня          |
| Любахівське         | 55            | 12          | 3.1                   | (2)           | 0.9            |                                                                                        | 5БПЗСЗ2ДЗ+ГЗ          | 60         | 0.70  | 1       | 26                | 36                   | 290                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 15                                                     | 5                         | слабка           |
| Любахівське         | 55            | 12          | 3.1                   | (3)           | 0.6            |                                                                                        | 5БПЗСЗ2ДЗ+ГЗ          | 60         | 0.70  | 1       | 26                | 36                   | 290                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 15                                                     | 5                         | слабка           |
| Любахівське         | 55            | 18          | 3.3                   | (1)           | 1.3            |                                                                                        | 6ДЗ(80)1СЗ1БП2ДЗ(110) | 80         | 0.60  | 1       | 26                | 30                   | 280                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 22                                                     | 8                         | слабка           |
| Любахівське         | 76            | 10          | 4.1                   | (1)           | 0.4            |                                                                                        | 1ОСЗ+БП               | 54         | 0.70  | 2       | 17                | 20                   | 220                                 | 2                    | ВСП                     | Вітровал, бурелом           | 28                                                     | 13                        | середня          |

Разом виявлено по підприємству:

34.3

|                     |      |        |        |         |        |
|---------------------|------|--------|--------|---------|--------|
| В тому числі:       |      | відпал | слабка | середня | сильна |
|                     | 34,3 | 11,0   | 18,3   | 5,0     |        |
| <b>Інші причини</b> | 34,3 | відпал | слабка | середня | сильна |
|                     |      | 11,0   | 18,3   | 5,0     |        |
| вітровал, бурелом   | 34,3 | 11,0   | 18,3   | 5,0     |        |

В результаті лісопатологічного обстеження лісових насаджень надлісництва встановлено, що санітарний стан обстежених насаджень незадовільний на площі – 34,3га, зокрема:

- Любахівське лісництво – 34,3 га;

Насадження обстежені, в ході лісопатологічного обстеження встановлено, що лісові насадження було пошкоджено внаслідок аварії та стихійного лиха – буреломами та вітровалами, внаслідок сильних поривчастих вітрів, які пройшли в лісових масивах Рафалівського надлісництва у поточному році.

В насадженнях, що обстежуються спостерігаються дерева різних порід зі зламаними навпіл стовбурами і обламаними кронами (з відхиленням стовбура більш ніж на 30 градусів від вертикальної осі) та хмизу, за рахунок чого створюється захаращеність.

У відповідності до п. 16 СПЛУ, у насадженнях, пошкоджених вітром і внаслідок аварій та стихійного лиха, в першу чергу для рубки призначаються дерева з поваленими чи зламаними стовбурами.

А також при обстеженні виявлено насадження уражені стовбуровими шкідниками. Заселеність дерев сосни звичайної, стовбуровими шкідниками, визначається за їх типовими ознаками. У зоні товстої кори (нижня частина стовбура) виявлені пошкодження (при відлущенні відмерлої кори, чітко видно ознаки життєдіяльності стовбурових шкідників, а саме маточні та личинкові ходи, шлюбні камери, льотні отвори, а також продукти життєдіяльності, тощо), які наносить шкідник під час заселення імаго та живлення личинок шестизубчастого короїда-стенографа *ips sexdentatus* (поверхня стовбура в районі поселення зайнята ходами повністю). Характер ураження – поодинокий.

Додатково оцінюючи (окомірно у відсотках) стан крон та стовбурів, кількість сухих гілок та опалих пагонів, можна сказати про ймовірне заселення стовбуровими шкідниками дерев III - категорії санітарного стану.

У відповідності до п. 17 СПЛУ, під час відбору свіжозаселених стовбуровими шкідниками дерев для рубки, враховується загальний стан таких дерев. Свіжозаселені комахами-камбіофагами дерева підлягають першочерговому вилученню із деревостанів.

Також відмічається, що наявні дерева, які не відносяться до жодної з категорій технічної придатності, тобто в насадженнях накопичується неліквідна деревина.

Насадження швидко втрачають свої лісогосподарські та захисні властивості. В насадженнях швидкими темпами проходить накопичення низькосортної деревини. Санітарний стан даних насаджень визнано незадовільним.

#### Висновки та пропозиції:

1. Лісопатологічне обстеження насаджень проведено по Рафалівському надлісництву на загальній площі – **34,3га**. Обстежені насадження створюють незадовільний санітарний стан, деревина втрачає свої технічні якості, проходить розповсюдження стовбурових шкідників.

2. Для наведення належного санітарного стану лісів, збереження стійкості насаджень, запобігання розвитку патологічних процесів, зменшення шкоди у лісах надлісництва, що завдається шкідниками, хворобами та стихійними лихами, з метою оздоровлення насаджень у максимально стислі строки, за умови недопущення негативного впливу на навколишнє природне середовище, рекомендовано провести заходи з поліпшення санітарного стану лісів на площі – **34,3 га**, а саме: вибіркові санітарні рубки – на площі **34,3 га**.

3. Заходи з поліпшення санітарного стану лісів провести в 2025 році дотримуючись максимально стислих термінів. При проведенні заходів з поліпшення санітарного стану лісів передбачити застосування методів та технологій, що передбачають запобігання негативному впливу на стан навколишнього середовища.

4. Рубки провести згідно СПЛУ, термінів та норм передбачених цими правилами.

5. В осередках стовбурових шкідників, вітровалів та буреломів, заготовлену деревину вивозити в